

[Ministeren for Handel, Industri og Søfart.]

man kun har Tørv til Brug og ikke kan supplere dem med andre Ting. Det er første Gang vi har været udsat for ikke at have faaet tildelt Koks til Bylejligheder. Handelsministeriet har været meget betænkelig ved at lave en Tørveordning, fordi man var klar over, at det vilde være meget vanskeligt overhovedet at faa den til at virke, men paa den anden Side har man heller ikke turdet tage Ansvar for, at der ingen Tørveordning blev. Jeg skal ganske kort sige hvorfor.

Hvis man havde givet det hele frit, som jeg forstod det ærede Medlem Hr. Edvard Sørensen ønskede, var Resultatet blevet — det tror jeg at kunne sige positivt —, at en hel Del Mennesker her i Landet den 1. November eller den 1. December overhovedet ikke havde haft noget som helst at fyre med, og det vilde jeg i hvert Fald ikke tage Ansvaret for. Jeg ved ogsaa, hvilke Folk det havde været, der ikke vilde have haft noget at fyre med: det var de daarligst stillede. Hvis man bare kunde køre ud i Moserne og hente Tørv og der ingen Begrænsning var paa nogen Maade, forestiller jeg mig det saadan, at man vilde forsyne sig med Tørv fra de Sider, hvor man har Raad til det, saa at man havde nok til hele Vinteren, hvis der ikke kom andet Brændsel, hvorimod det ikke vilde være muligt at faa Tørv kørt rundt i de store Byer til den mindre bemidlede Del af Befolkningen. Det tror jeg heller ikke, det ærede Medlem Hr. Edvard Sørensen vilde tage Ansvaret for. Men Resultatet vilde være blevet, at Handelsministeriet stod med Ansvaret, naar man ikke i Tide havde foretaget noget, navnlig da man fra alle Sider, med hvilke Brændselsnævnet, der bestaar af Repræsentanter for Industrien, Landbrugsministeriet, Kulhandelen, Tørveproducenter, offentlige Værker med videre, førte Forhandlinger: Købstadsforeningen, Sogneraadforeningerne, Arbejdernes Erhvervsraad og den mindre Kulhandel, ansaa en Tørveordning for nødvendig — den eneste Forening, som helst vilde, at man bare lod staa til og ikke foretog nogen Ordning, var den, det ærede Medlem Hr. Edvard Sørensen repræsenterer, Sogneraadforeningerne. Det forstaaer jeg godt, de repræsenterer Landkommunerne. Naar blot man kunde køre Koks til Byerne og give dem visse Hektoliter, var det rarest og bedst som før at lade Tørvene være fri. Som sagt, naar Forholdet er det, at man ikke endnu har Løfte om noget Brændsel til Husholdningsbrug — og det har vi ikke i Dag —, vil det efter min Mening være umuligt at undvære

en Tørveordning. Der bliver sagt, at Tørveordningen har været umulig, og at det var blevet bedre, hvis man bare havde gjort noget andet; hvis man blot havde sørget for, at der var Lastbildæk og Gummiringe til Stede, var det gaaet altsammen. Jeg har hørt det før med disse Gummiringe og Lastbildæk. Jeg kan forsikre, at der fra Handelsministeriets Side er gjort alt, hvad der kunde gøres, for at faa de Dæk givet fri, som laa i Landet. Nu er det lykkedes, og de bliver i disse Dage uddelt til Bilerne, selvfølgelig fortrinsvis til dem, der kører med Tørv, for at man kan faa Tørvene væk fra Moserne.

Det ærede Medlem Hr. Edvard Sørensen talte om Indgreb i den frie Næring; af dem har der været saa mange under Krigen, og dem har det ærede Medlem Hr. Edvard Sørensen været med til at gennemføre, fordi han mente, det var nødvendigt. Det var saaledes et meget stærkt Indgreb i det private Erhvervsliv, at man kunde dirigere Skibe, hvorhen det skulde være; men man skulde have de forskellige Ting, det var nødvendigt. Saaledes har der været mange Ting. Det er ikke noget, der ligger for mig, at have saa mange Bestemmelser af planøkonomisk Karakter som muligt, men hvis man skal have Tørvene væk fra Moserne og Transporten ikke virker godt, maa man have et Organ, der kan gribe ind.

Det er ikke Mening, at dette Udvalg skal tage hele Transporten i sin Haand. Som der udtrykkeligt staaer i Lovforslaget, er der kun Tale om, at Udvalget skal gribe ind de Steder, hvor det ikke glider. I § 2 staaer der udtrykkeligt, at dette „Transportudvalg har til Opgave at føre Tilsyn med Transportforholdenes Udvikling inden for Politikredsen og kan, saafremt der inden for Udvalgets Omraade maatte være særlige Vanskeligheder med at opnaa indenlandske Brændselsmidler eller andre livsnødvendige Varer transporteret, træffe de nødvendige Foranstaltninger til Sikring af Gennemførelse af livsvigtig Kørsel“.

Hvis det gaar, som det skal, og Tørvene kommer væk fra Moserne, vil der ikke være Anledning til at gribe ind.

Maa jeg sige med Hensyn til Talen om, at man kunde nøjes med § 5, at der skulde vel være et Udvalg, der skulde tale om Tingene, for at man kunde faa det lavet, og det Udvalg er jo nedsat netop med Henblik ogsaa paa den Opgave at faa dette Forhold klaret. Det afgørende er netop at faa de Vogne, der staaer stille, sat i Gang. Derfor maa man kunne overdrage dem til andre; hvis nogle staaer og er parate